

man have en ny Bygning. Ja, det have vi godt set kunde blive en nødvendig Følge deraf, thi naar de andre Arkiver skulde med ind derunder, var det muligt, at der ikke kunde blive Plads nok; men det er ikke giuet, at det er nødvendigt for at danne Arkivet af dem, der allerede for Tiden ere samlede, saaledes, at de meget let kunde lægges ind under en fælles Bestyrelse. Det er nemlig Geheimarkivet paa den ene Side og det saakaldte kongerigste Arkiv — hvis Navn endnu minder om Afstillelsen imellem Fælles og Særligt — paa den anden, som der især er Tale om, og disse to Arkiver ligge i Lokaler, der stode umiddelbart op til hinanden, saa at en fælles Bestyrelse for disse Arkiver kan gennemføres allerede nu strax. I umiddelbar Forbindelse dermed er Lokalet for Udenrigsministeriets Arkiv eller i det Mindste for den Del deraf, som der her er Tale om, saa at altsaa ogsaa den Del maatte kunne lægges ind derunder uden at behøve en ny Bygning. Nu tage vi ganske vist disse Lokaler bort, men der skaffes jo nye Lokaler istedetfor i den tilstødende Bygning, og den ærede Udenrigsminister har i sit Brev til Udvalget erklæret, at disse nye Lokaler ikke blot ere tilstrækkelige til at erstatte de Lokaler, som nu have til Brug for de kongerigste Arkiver, men tillige til at indbegaa kommende Udbudelser; men er det Tilfældet, saa er det klart, at de ogsaa i det Mindste i nogen Tid maa kunne give Plads for den — som jeg som sagt tror — Del af Udenrigsministeriets Arkiv, hvorom der her er Tale. Der kan altsaa, saavidt jeg kan se, ikke efter Ministerens egne Ord være Noget til Hindrer for, at Udenrigsministeriets Arkiv forbliver i samme Lokaler som de andre kongerigste Arkiver, i den Omstændighed, at de skulle flyttes bort fra de Lokaler, de for Dieblirket have, thi der maa kunne staves Plads dertil i de Lokaler, de faae istedetfor (Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet: Spor?). Der maa kunne blive Plads i de Lokaler, der ville blive indrettede i øverste Etage af Proviantgaarden, thi naar der efter Ministerens Udtalelse der vil blive Plads for den Udvidelse, som Tilgangen af Arkivfager vil medføre, saa vil der ogsaa i de første Aar kunne blive Plads for Udenrigsministeriets Arkiv, og i disse Aar maa vi haabe, at de Forberedelser, som Ministeren for to Aar siden lovede os skulde ske til en endelig Ordning af Sagen, ere saa vidt fremmede, at vi kunne tage endelig Beslutning om Oprettelsen af et Rigsarkiv og altsaa ogsaa om at skaffe den fornødne Plads tilstede. Men dernæst siger jeg, at der nu i 25 Aar fra Folkethingets Side har været arbejdet paa denne Sag, og der er gjort det ene Skridt efter det andet for at sætte den igennem; vi have tilsidst haabet, at vi havde Ministeren i den Grad med os, at, naar vi vilde bevilge den Sum, som var nødvendig, vilde han udføre Planen overensstemmende

med vort Ønske. Og saa kommer man nu og siger: nu indrette vi et nyt Lokale og flytte Udenrigsministeriets Arkiv bort uden Hensyn til den Plan, der ligger for til en ny Ordning; det lade vi blive Fremtidens Sag, naar den kan gennemføres, og, naar der bliver Tale derom, kan vi gjøre det om igjen. Det er ikke den Maade, hvorpaa jeg tror, at Thinget maa ønske, at de Udtalelser, der falde fra Ministerbordet, blive opfyldte, og derfor siger jeg, at selv om hele denne Ordning med Finantshovedklassens Overflytning til Ministerialbygningen maa opsettes, indtil Ministeren faar Sagen undersøgt paany og bragt Forslag frem, der opfylder det Ønske, der fra dette Things Side bestandig er blevet fremsat, saa maa det hellere ske, end at vi nu skulde fravige, hvad vi i saa mange Aar have arbejdet for. Jeg vil derfor indstændig tilraade det ærede Thing at stemme for mit Forslag. — Jeg takker iøvrigt det ærede Medlem for Røbenhavn's 5te Valgkreds (Wille), fordi han vil gjøre det, men jeg maa fremhæve, at der er en betydelig Forskjel mellem de Grunde, af hvilke han vil stemme for Forslaget, og mine, thi han stemmer ganske vist for det, fordi han er enig i, at Arkiverne bør samles til et fælles Arkiv, men hovedsagelig, fordi han ønsker den hele Ordning kuldstøttet. (Wille: Udsat). Dette ønsker jeg ikke; jeg vilde ønske, at vi kunne forene begge Dele, men jeg siger ganske vist, at kunne vi ikke naae at bevare Udsigten til at faae Arkiverne samlede i eet Rigsarkiv, maa vi hellere udsætte denne Ordning eet Aar eller to, end vi maa gaa hen og forspilde, hvad vi nu i saa mange Aar have arbejdet for og havde Grund til at haabe nu netop i disse Aar skulde blive sat i Værk.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Fischer): Det gjør mig ondt, at jeg i mit sidste Foredrag har fortiet Spørgsmaalet om Arkiverne, men det er virkeligt ganske ufrivilligt, thi jeg har ikke havt nogen Anelse om, at der overhovedet skulde blive talt derom til mig. Det er jo en Sag, som nærmest, hvad Bygningen angaar, ligger under min ærede Kollega Udenrigsministeren. Jeg vil nu sige, at dersom Alle omfattede Arkiverne med en saa levende Interesse som det ærede Medlem, dersom Alle i en lige saa lang Arrække havde beskæftiget sig med Tanken om dog endelig engang at faae dem samlede, vilde det sikkert være meget let at skaffe de fornødne Midler tilveie til et godt Lokale for Arkiverne; men jeg tør ikke gjøre Regning derpaa. Den Understøttelse, som det ærede Medlem har faaet til sit Forslag af det ærede Medlem for Røbenhavn's 5te Valgkreds (Wille), er jo ogsaa en saadan, at det ærede Medlem af andre Grunde helst var fri for den, fordi han indser, at den ydes ham af en Mand, der vil noget ganske Andet end det ærede Medlem. Naar der af og